

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

DRUGI ODJEL

PREDMET MIKLIĆ protiv HRVATSKE

(Zahtjev br. 42613/19)

PRESUDA

STRASBOURG

18. ožujka 2025.

Ova presuda je konačna, no može biti podvrgnuta uredničkim izmjenama.

INTERPRETA
prijevodi i sudski tumači

U predmetu Miklić protiv Hrvatske,

Europski sud za ljudska prava (Drugi odjel), zasjedajući u odboru u sastavu:

Gediminas Sagatys, *predsjednik*,
Davor Derenčinović,
Juha Lavapuro, *suci*,

i Dorothee von Arnim, *zamjenica tajnika Odjela*,
uzimajući u obzir:

zahtjev (br. 42613/19) protiv Republike Hrvatske koji je 2. kolovoza 2019. Sudu podnio, na temelju članka 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda („Konvencija“), hrvatski državljanin, g. Krunoslav Miklić („podnositelj zahtjeva“), koji je rođen 1982. godine, živi u Zagrebu, te kojeg zastupa g. G. Marjanović, odvjetnik u Rijeci;

odluku da se Vladu Republike Hrvatske („Vlada“), koju zastupa njezina zastupnica, gđa Š. Stažnik, obavijesti o navedenom zahtjevu;

očitovanja stranaka;

nakon vijećanja zatvorenog za javnost 25. veljače 2025.,

donosi sljedeću presudu koja je usvojena na navedeni datum:

PREDMET SPORA

1. Predmet se odnosi na zakonitost istražnog zatvora podnositelja zahtjeva.

2. Dana 22. travnja 2018. policija je zatekla podnositelja zahtjeva u posjedu gotovo 23 kilograma marihuane pakirane u pojedinačne pakete, tri mobitela i papir s adresama. Uhićen je i protiv njega je podnesena kaznena prijava zbog neovlaštene proizvodnje i prometa drogama. Protiv podnositelja zahtjeva je 30. svibnja 2018. godine podignuta optužnica.

3. S početkom od dana 24. travnja 2018. godine, nacionalna pravosudna tijela odredila su, a potom i povremeno produžavala istražni zatvor podnositelju zahtjeva u vezi s kaznenim postupkom koji se vodio protiv istog, zbog opasnosti od ponavljanja djela (podnositelj zahtjeva je prethodno u više navrata osuđivan na kaznu zatvora za kaznena djela slične prirode).

4. Prema odredbama članka 131. stavka 3. Zakona o kaznenom postupku Republike Hrvatske, od podnošenja optužnice nadležnom sudu do donošenja prvostupanjske presude, sud ne određuje trajanje istražnog zatvora, već svaka dva mjeseca ispituje postoje li zakonski uvjeti za [daljnju primjenu] istražnog zatvora, te treba li istražni zatvor [rješenjem] produljiti ili ukinuti.

5. Jedno takvo rješenje na temelju kojeg se podnositelju zahtjeva produljuje istražni zatvor doneseno je 26. listopada 2018., a postalo je pravomoćno 5. studenog 2018. godine.

6. Dana 15. veljače 2019. godine podnositelj zahtjeva je zatražio da mu se ukinе istražni zatvor tvrdeći kako sud nije ispitao, dva mjeseca nakon što je prethodno rješenje o produljenju istražnog zatvora postalo pravomoćno, je

li primjena istražnog zatvora i dalje opravdana te nije odlučio o produljenju ili ukidanju istražnog zatvora.

7. Dana 20. veljače 2019. godine Općinski sud u Rijeci održao je ročište na kojemu je odlučeno da je podnositelju zahtjeva potrebno produljiti istražni zatvor, s obzirom na to da je utvrđeno kako i dalje postoje razlozi za produljenje istražnog zatvora. Obrazloženo je kako je vremenski rok od dva mjeseca naveden u članku 131. stavku 3. Zakona o kaznenom postupku Republike Hrvatske instruktivan te kako nepridržavanje tog roka ne može rezultirati ukidanjem istražnog zatvora ako i dalje postoje razlozi za istražni zatvor. Sud je također smatrao kako nepoštivanje vremenskog roka od dva mjeseca za preispitivanje osnovanosti istražnog zatvora, u slučaju podnositelja zahtjeva, nije dovelo do nerazmjernosti propisane mjere, s obzirom na težinu djela, moguću kaznu, činjenicu da je podnositelj zahtjeva prethodno u više navrata osuđivan za kaznena djela slične prirode, okolnost da je do tog trenutka u istražnom zatvoru proveo deset mjeseci, te da nije ni osporio postojanje zakonskih uvjeta za produljenje njegovog istražnog zatvora.

8. Protiv tog rješenja podnositelj zahtjeva je 25. veljače 2019. godine uložio žalbu koju je Županijski sud u Rijeci 4. ožujka 2019. odbio, ističući kako je svrha članka 131. stavka 3. redovita kontrola postojanja zakonskih uvjeta za [daljnju primjenu] istražnog zatvora, koji u slučaju podnositelja zahtjeva nedvojbeno i dalje postoje.

9. Općinski sud u Rijeci naknadno je preispitao i produljio istražni zatvor podnositelju zahtjeva rješenjem od 3. svibnja 2019. godine.

10. Podnositelj zahtjeva je prvostupanjskom presudom od 18. lipnja 2019. godine osuđen na četiri godine zatvora, a sud mu je isti dan preispitao i produljio istražni zatvor. Podnositelj zahtjeva je 24. lipnja 2019. godine zatražio početak izdržavanja kazne zatvora prije pravomoćnosti presude, što mu je i odobreno. Prvostupanjska presuda postala je pravomoćna 23. listopada 2019. godine.

11. U međuvremenu, podnositelj zahtjeva je podnio ustavnu tužbu protiv rješenja Županijskog suda u Rijeci od 4. ožujka 2019. godine (vidi stavak 8. ove presude), tvrdeći da je propust da se ispita postoje li i dalje zakonski razlozi za njegov istražni zatvor dva mjeseca nakon pravomoćnosti rješenja od 5. studenog 2018. godine o produljenju istražnog zatvora, učinio istražni zatvor koji je izdržavao nakon 5. siječnja 2019. protuzakonitim.

12. Dana 29. lipnja 2019. godine, Ustavni sud je s devet glasova za i dva protiv odbio ustavnu tužbu podnositelja zahtjeva kao neosnovanu.

13. Ustavni sud je istaknuo sljedeće: (i) istražni zatvor nakon podnošenja optužnice može trajati do pravomoćnosti prvostupanjske presude, a za konkretno kazneno djelo posjedovanja droge u trajanju od najduže dvije godine do donošenja takve presude; (ii) nakon podnošenja optužnice nije određeno trajanje istražnog zatvora, već je svrha preispitivanja svaka dva mjeseca bila redovito ispitivanje zakonitosti produljenja istražnog zatvora;

(iii) u skladu s dugotrajnom sudskom praksom Vrhovnog suda, vremenski rok od dva mjeseca bio je instruktivan te prekoračenje tog roka ne jamči oslobođenje; (iv) podnositelj zahtjeva se tijekom spornog razdoblja nalazio u istražnom zatvoru na temelju rješenja od 26. listopada 2018. godine u kojem su jasno navedene osnove za njegov istražni zatvor te protiv kojeg podnositelj zahtjeva nije podnio žalbu; (v) podnositelj zahtjeva iskoristio je drugu zakonsku mjeru (propisanu člankom 128. Zakona o kaznenom postupku Republike Hrvatske) i predložio da mu se ukine istražni zatvor, zbog čega su sudovi preispitali osnovanost njegovog istražnog zatvora po brzom postupku, i (vi) podnositelj zahtjeva nije osporio zakonske uvjete svog istražnog zatvora, već je zatražio da se on ukine isključivo zato što je vremenski rok od dva mjeseca za preispitivanje istekao. Ustavni sud je zaključio da prekoračenjem dvomjesečnog roka za preispitivanje osnovanosti istražnog zatvora, koji je prekoračen za jedan mjesec i deset dana, podnositelj zahtjeva nije doveden u stanje neizvjesnosti u pogledu razloga i trajanja njegovog istražnog zatvora.

14. Ustavni sud je nadalje istaknuo kako, osim zakonom predviđenog preispitivanja svaka dva mjeseca, na temelju članka 128. Zakona o kaznenom postupku Republike Hrvatske, okrivljenici imaju neograničeno pravo podnositi prijedloge za ukidanje istražnog zatvora. Podnositelj zahtjeva je to pravo iskoristio dana 15. veljače 2019. godine, a već 20. veljače 2019. nadležni je sud održao ročište i potvrdio da i dalje postoje zakonski razlozi za njegov istražni zatvor. Žalbeni je sud ispitao žalbu koju je podnositelj zahtjeva zatim podnio za samo sedam dana. Podnositelju zahtjeva je prema tome omogućena djelotvorna sudska kontrola zakonitosti istražnog zatvora.

15. Ustavni sud je u konačnici naglasio kako je u svakom predmetu potrebno ocijeniti je li prekoračenje vremenskog roka od dva mjeseca za preispitivanje istražnog zatvora dovelo do povrede članka 5. stavaka 1. i 4. Konvencije.

16. Podnositelj zahtjeva pred Sudom prigovara kako je njegov istražni zatvor nakon 5. siječnja 2019. godine bio nezakonit s obzirom na to da domaći sudovi nisu ispitali, dva mjeseca nakon pravomoćnosti rješenja o produljenju njegovog istražnog zatvora od 5. studenog 2018., postoje li i dalje razlozi za istražni zatvor kao i treba li mu istražni zatvor produljiti ili ukinuti, te da iz istog razloga nije provedena djelotvorna sudska kontrola njegovog istražnog zatvora. Pozvao se na članak 5. stavke 1., 4. i 5. i članak 6. stavak 1. Konvencije.

OCJENA SUDA

17. Sud smatra da prigovore treba ispitati na temelju članka 5. stavaka 1. i 4. Konvencije.

I. NAVODNA POVREDA ČLANKA 5. STAVKA 1. KONVENCIJE
ZBOG NEPRIDRŽAVANJA VREMENSKOG ROKA ZA SUDSKU
KONTROLU

18. Sud napominje da zahtjev nije očigledno neosnovan u smislu članka 35. stavka 3. točke a) Konvencije niti nedopušten po bilo kojoj drugoj osnovi. Stoga se mora proglasiti dopuštenim.

19. Prilikom utvrđivanja je li podnositelj zahtjeva bio lišen slobode u skladu s člankom 5. stavkom 1. Konvencije, Sud napominje da je istražni zatvor podnositelju zahtjeva određen u vezi s kaznenim postupkom koji je protiv njega pokrenut zbog opasnosti od ponavljanja djela (vidi prethodni stavak 3.) i kako sukladno tome spada u domašaj članka 5. stavka 1. točke (c).

20. Što se tiče pitanja je li podnositeljev istražni zatvor bio „zakonit“ i „u skladu s postupkom propisanim zakonom“ prema zahtjevima članka 5. stavka 1., Sud primjećuje da do 5. siječnja 2019. godine, kada je istekao rok od dva mjeseca za preispitivanje istražnog zatvora iz članka 131. stavka 3. Zakona o kaznenom postupku Republike Hrvatske, Općinski sud u Rijeci još nije o tome donio rješenje. Tek 46 dana kasnije, 20. veljače 2019. godine, sud je naložio produljenje istražnog zatvora podnositelja zahtjeva; ovo je rješenje potvrdio Županijski sud u Rijeci dana 4. ožujka 2019. godine (vidi prethodne stavke 7.- 8.).

21. Sud nadalje primjećuje da prema tekstu članka 131. stavka 3. Zakona o kaznenom postupku Republike Hrvatske, domaći sudovi nisu imali nikakvo diskrecijsko pravo u pogledu poštovanja roka od dva mjeseca; bili su dužni najmanje svaka dva mjeseca donijeti novo rješenje o produljenju istražnog zatvora.

22. Međutim, Sud isto tako primjećuje da su, unatoč ovom nepridržavanju zakonskog vremenskog roka za preispitivanje istražnog zatvora podnositelja zahtjeva, domaći sudovi, uključujući Ustavni sud, s obzirom na dobro utvrđenu sudsku praksu Vrhovnog suda (vidi, primjerice, Kž 365/2006-3 od 5. svibnja 2006.; Kž 688/2011-4 od 23. prosinca 2011., i Kž 109/13-4 od 6. ožujka 2013.), utvrdili da istražni zatvor podnositelja zahtjeva prema domaćem pravu nije postao nezakonit, ni od 5. siječnja 2019. nadalje, ni u razdoblju između 5. siječnja 2019. i 20. veljače 2019. godine. I dalje su postojali razlozi za istražni zatvor podnositelja zahtjeva u tom potonjem razdoblju, navedeni u rješenju od 26. listopada 2018. godine, koje je postalo pravomoćno dana 5. studenog 2018. godine (vidi prethodne stavke 7., 8. i 13.-15.).

23. Sud je prema tome spreman prihvatiti da je istražni zatvor podnositelja zahtjeva u razdoblju između 5. siječnja 2019. i 20. veljače 2019. godine, kao i njegov istražni zatvor nakon tog datuma, i dalje bio zakonit prema domaćem pravu (za razliku od slučaja *G.K. protiv Poljske*, br. 38816/97, stavak 76., od 20. siječnja 2004.). Međutim, ponavlja da nacionalno pravo također mora biti

određene kvalitete: mora sadržavati jasna i dostupna pravila kojima se uređuju okolnosti u kojima je lišavanje slobode dopušteno i mora posebno zadovoljiti test predvidljivosti (vidi *Mooren protiv Njemačke* [VV], br. 11364/03, stavak 76., od 9. srpnja 2009.).

24. S tim u vezi, Sud utvrđuje da sudska praksa domaćih sudova, na temelju koje su sudovi ovlašteni donijeti rješenje o produljenju istražnog zatvora osobe u određenom, nejasno definiranom vremenskom roku nakon isteka zakonskog roka iz članka 131. stavka 3. Zakona o kaznenom postupku Republike Hrvatske, unosi element nesigurnosti u primjenu te odredbe. Takva sudska praksa stoga dovodi u pitanje predvidljivost primjene domaćeg prava koje je posrijedi (usporedi *H.W. protiv Njemačke*, br. 17167/11, stavak 81., od 19. rujna 2013.).

25. Sud nadalje utvrđuje da, prema svojoj dobro utvrđenoj sudskoj praksi, nijedan pritvor koji se mora smatrati proizvoljnim ne može biti u skladu s člankom 5. stavkom 1. (vidi *S., V. i A. protiv Danske* [VV], br. 35553/12 i 2 druge, stavak 74., od 22. listopada 2018.). Jedan od relevantnih elemenata u ocjeni treba li se pritvor neke osobe, unatoč tome što je u skladu s domaćim pravom, smatrati proizvoljnim i stoga protivnim članku 5. stavku 1., jest brzina kojom su domaći sudovi izdali novo rješenje o određivanju pritvora nakon isteka prethodnog. Daljnji relevantni elementi uključuju postojanje odgovarajućih zaštitnih mjera protiv nerazumnih odgoda, složenost postupka i ponašanje podnositelja zahtjeva (vidi *H.W. protiv Njemačke*, gore citirano, stavci 68.-73. i 82.).

26. Sud u tom smislu ističe kako je podnositelj zahtjeva bio zadržan u istražnom zatvoru a da nije doneseno potrebno rješenje o produljenju njegovog istražnog zatvora tijekom 46 dana. Navedeno razdoblje se ne može smatrati zanemarivim, s obzirom na stroge standarde koje je Sud razvio u svojoj praksi glede poštivanja zahtjeva brzine pri zamjeni isteklih rješenja o određivanju pritvora od strane država (usporedi *H.W. protiv Njemačke*, gore citirano, stavak 83.).

27. Sud nadalje ističe kako se ne može reći da je podnositelj zahtjeva pridonio kašnjenjima u postupku preispitivanja: kašnjenje je uzrokovano činjenicom da je postupak preispitivanja pokrenut sa zakašnjenjem, tek nakon što je podnositelj zahtjeva upozorio domaće sudove o isteku vremenskog roka (vidi prethodni stavak 6.). Sud nadalje napominje da kašnjenje nije uzrokovano nepredvidivom složenošću postupka. Nadalje, vremenski rok o kojem je riječ bio je poznat domaćim vlastima, a podnositelj zahtjeva je bio u istražnom zatvoru od travnja 2018. godine, dakle bio je pod nadzorom vlasti dulje vrijeme.

28. Konačno, Sud ne nalazi dovoljno jasne zaštitne mjere kojima bi se osiguralo da rješenje o puštanju podnositelja zahtjeva iz istražnog zatvora neće biti neopravdano odgođeno. S tim u vezi primjećuje kako je postupak preispitivanja pokrenut na inicijativu podnositelja zahtjeva (vidi prethodni stavak 6. i usporedi *Erkalo protiv Nizozemske*, br. 23807/94, stavak 57., od 2.

rujna 1998.). Nadalje, iako Ustavni sud vodi računa o potrebi ispitivanja u svakom slučaju je li postupak preispitivanja pružio dostatnu zaštitu od prekomjernih odgoda (vidi prethodni stavak 15.), Sud primjećuje da sudska praksa Vrhovnog suda koju slijede niži sudovi, prema kojoj je vremenski rok od dva mjeseca tek instruktivan, ne postavlja nikakav prag [koji označava trenutak] nakon kojeg prekoračenje vremenskog roka postaje problem (usporedi *H.W. protiv Njemačke*, gore citirano, stavak 89.). Stoga se čini da [se u praksi Vrhovnog suda] temeljno pravo na slobodu ne shvaća dovoljno ozbiljno.

29. S obzirom na prethodno navedeno, Sud zaključuje da se istražni zatvor podnositelja zahtjeva u razdoblju između 5. siječnja 2019. i 20. veljače 2019. godine mora smatrati proizvoljnim i stoga nezakonitim u smislu članka 5. stavka 1.

30. Sukladno navedenom, istražni zatvor podnositelja zahtjeva u tom razdoblju predstavlja povredu članka 5. stavka 1. Konvencije.

II. NAVODNA POVREDA ČLANKA 5. STAVKA 4. KONVENCIJE

31. U vezi prigovora podnositelja zahtjeva o tome da nije provedena djelotvorna sudska kontrola njegovog istražnog zatvora jer su domaći sudovi prekoračili rok za ispitivanje postoje li i dalje razlozi za njegov istražni zatvor i treba li njegov istražni zatvor produljiti ili ukinuti, Sud smatra, s obzirom na svoja prethodno iznesena utvrđenja na temelju članka 5. stavka 1., da prigovor na temelju članka 5. stavka 4. treba proglašiti dopuštenim, ali da ne treba zasebno ispitati njegovu osnovanost (usporedi *Miklič protiv Hrvatske*, br. 41023/19, stavak 81., od 7. travnja 2022.).

PRIMJENA ČLANKA 41. KONVENCIJE

32. Podnositelj zahtjeva potraživao je 18.000 eura (EUR) kao „pravednu naknadu za pretrpljenu štetu“. Također je potraživao 1.500 EUR na ime troškova i izdataka nastalih u postupku pred Sudom.

33. Vlada je osporila ta potraživanja.

34. Sud podnositelju zahtjeva dosuđuje 9.000 EUR na ime neimovinske štete, uvećano za sve poreze koji se mogu dodatno zaračunati podnositelju zahtjeva.

35. S obzirom na dokumente koje posjeduje, Sud smatra razumnim podnositelju zahtjeva dosuditi 1.500 EUR na ime troškova i izdataka nastalih u postupku pred Sudom, uvećano za sve poreze koji se podnositelju zahtjeva mogu dodatno zaračunati.

IZ TIH RAZLOGA, SUD JEDNOGLASNO

1. *proglašava* zahtjev dopuštenim;

2. *presuđuje* da je došlo do povrede članka 5. stavka 1. Konvencije;
3. *presuđuje* da nema potrebe ispitivati osnovanost prigovora na temelju članka 5. stavka 4. Konvencije;
4. *presuđuje*
 - (a) da tužena država treba isplatiti podnositelju zahtjeva, u roku od tri mjeseca, sljedeće iznose:
 - (i) 9.000 EUR (devet tisuća eura), uvećano za sve poreze koji se mogu zaračunati, na ime neimovinske štete;
 - (ii) 1.500 EUR (tisuću petsto eura), uvećano za sve poreze koji se mogu zaračunati podnositelju zahtjeva, na ime troškova i izdataka;
 - (b) da se od proteka prethodno navedena tri mjeseca do namirenja plaća obična kamata na navedene iznose koja je jednaka najnižoj kreditnoj stopi Europske središnje banke tijekom razdoblja neplaćanja, uvećanoj za tri postotna boda;
5. *odbija* preostali dio podnositeljevog zahtjeva za pravednu naknadu.

Sastavljeno na engleskom jeziku i otpravljeno u pisanom obliku 18. ožujka 2025., u skladu s pravilom 77. stavcima 2. i 3. Poslovnika Suda.

Dorothee von Arnim
zamjenica tajnika

Gediminas Sagatys
predsjednik